

УТВЪРДИЛ

ДИРЕКТОР ТП „ДГС Сливница“:

(инж. ПЛАМЕН МИШЕВ)

**Списък на дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги
предоставяни от ТП „ДГС Сливница“**

(в изпълнение на Критерий 5.1 от националния FSC-стандарт)

I. Материални продукти и услуги

Материалните услуги включват всички продукти, добити от екосистемите: храна, дървесина и др.

1. Дървесина

- По ЛУП на ТП ДГС София от 2009 г., утвърден със заповед през 2010 г., средногодишното ползване на дърва за огрев от горски територии държавна собственост е 8236 пл.куб.м. Информацията за продажби от промишлен дърводобив, вкл. продажби на физически лица през последните три години е в ТП ДГС София.

За по-голямата част от населените места в обхвата на ТП ДГС Сливница липсва алтернатива за ползване на енергийни източници за отопление.

2 . Недървесни

- Лечебни растения – Бреза обикновенна, Бръшлян, Брястолистно орехче, Бъзак, Бял равнец, Върба бяла, Водна детелина, Горицвет, Горски слез, Дребнолистна липа, Еньовче същинско, Ефедра обикновенна, Жълт кантарион, Зърнастец елшовиден, Иглика, коприва лечебна, Кукуряк миризлив, кървавиче обикновенно, Лудо биле, Малина, Маточина, Мащерка, Мечи лук, Мечо грозде, Мразовец, Мъждрян, Обикновен дрян, Обикновен здравец, Риган, Леска, Мента, Шипка, Панчичева пищялка, Планинска чубрица, Понтийски пелин, Самодивска трева пясъчна, Синя жлъчка грапавоплодна, Смардлика, Тинтява горска, Тинтява жълта, Тинтява петниста, Тинтява синя, Трънка, Червен глог, Червен кантарион, Черен бъз, Черна елша.

- Гъби диворастящи – 3 тона

В района на ТП „ДГС Сливница“ могат да се добият средногодишно по 1 тона сурови билки, а също така и по 1 тона горски плодове (лешници, трънки, шипки). Тези количества имат характер на прогноза, тъй като добивът им зависи от плодоносенето, годишните промени в климатичните условия, особеностите на климатичната среда и антропогенни фактори.

- Зеленина - 1000 м³

- Лов – съгласно одобрени планове за ползване, след извършена таксация на дивеча.

- Сърна
- Дива свиня
- Яребици
- Вълк
- Чакал
- Лисица
- Бялка
- Язовец
- Черен пор
- Скитащи кучета
- Скитащи котки
- Сврака
- Сива врана
- Посевна врана
- Чавка
- Пъдпъдък
- Зимно бърне
- Лятно бърне
- Гугутка
- Зеленоглава патица
- Бекарина
- Бекас
- Гургулица
- Гривяк
- Черна лиска

- Паша – 329,3 ха/ 329 бр допустим бр едър добитък или 1645 бр. дребен добитък.

II. Регулиращи услуги - ползи от процесите в екосистемите

Водорегулираща и водозащитна услуга на горската растителност има огромно значение за количеството и качеството на водите, които изтичат от водосборните басейни. Горските екосистеми реализират две основни хидрологични функции – водоохранна и водорегулираща. Водоохранна функция е способността на горите да стабилизират повърхностните и подпочвени води на определена територия (водосбор) за дълъг период от време. Водорегулиращата функция се изразява в способността на горските екосистеми да преразпределят елементите на водния баланс, като увеличават дела на положителните (продуктивни) пера и намаляват непродуктивните (отрицателни) такива. Екосистемите осигуряват смекчаване и регулиране на въздействията от промените на климата.

1. Водоохранна функция

Водоохранна функция изпълняват всички гори, които са включени във ВКС 4.1 в Доклада за ГВКС - всички горски територии, попадащи в рамките на санитарно-охранителните зони 1 и 2 на източници за питейно-битово водоснабдяване, определени по реда на Наредба 3 от 2000 г. За ВКС се считат също и горските територии, попадащи в близост до източници за питейно - битово водоснабдяване, но без определени официални СОЗ, когато те са територии, включващи реката и крайбрежните заливаеми ивици на разстояние от 3500 м над водовземането и 50 м под него с ширина не по-малка от 1500 м от двете страни на реката.

2. Водорегулиращата функция

Водорегулираща функция изпълняват всички гори, които са включени във ВКС 4.2 в Доклада за ГВКС –

1. Горски територии, попадащи във водосборите на поройни водни течения, чиято лесистост надхвърля 40%;
2. Съобщества на клек (*Pinus mugo*);
3. Горски територии, представляващи горна граница на гората (ГГГ), определени по реда на ЗГ или попадащи в 200 метровата ивица под ГГГ;
4. Крайречни естествени гори от *Q. pedunculiflora*, *Q. robur*, *Fr. oxycarpa*, *Ulmus minor*, *U. laevis*, *Salix alba*, *Alnus glutinosa*, *Populus alba*, *P. nigra*, *Platanus orientalis*, попадащи в заливаемата тераса на речното течение;
5. Горите между дигата и десния бряг на р. Дунав, горите на островите и 200 метровата ивица от високия бряг на реката;
6. Гори в 100 метровата ивица на реките Марица, Тунджа, Места, Струма, Арда, Лом, Цибрица, Огоста, Скът, Искър, Янтра, Вит, Съзлийка, Стряма, Осъм, Русенски Лом, Камчия, Велека, Резовска (Българския бряг) и други реки;
7. Горски територии, попадащи в санитарно-охранителна зона 3 на язовирите чието основно предназначение е за питейни нужди, определени по реда на Наредба 3 от 2000 г.

3. Противоерозионна функция

Противоерозионна функция изпълняват всички гори, които са включени във ВКС 4.3 в Доклада за ГВКС –

1. Горски територии с наклон над 30° (или по-малък, при разположение под обработваеми земи, поляни, голини, редини, които са с наклон над 10° и дължина по-голяма от 200 м) с площ над 1 ha и пълнота над 0,6;
2. Гори, създадени по технически проекти за борба с ерозията, корекционни, брегозащитни и колматажни горски пояси,
3. Гори, предпазващи населени места или комуникации, разположени на пътя на паднали до момента лавини по данни от Планинската спасителна служба, гори в снегосборна област с наклон между 20°–50°, както и такива разположени под обезлесена снегосборна област с дължина над 200 м. и наклон над 20°;

III. Културни и социални услуги - нематериални ползи от екосистемите

Културните услуги са нематериални ползи от екосистемите.

Осигуряването на условия за рекреация и туризъм прави горите предпочитано място за почивка на хиляди хора.

Повечето хора високо ценят красотата или естетическата стойност на различните екосистеми, което се отразява в широкия интерес към еко-пътеки, маршрути и обозначени панорамни места, както и при избора на къщи и жилища и готовността да се плати по-висока цена за красива гледка.

Горите, с цялото си разнообразие, са богат източник на творческо вдъхновение в много сфери – изкуство, фолклор, архитектура, реклама и други. Хората ценят чувството си за принадлежност към родния край, което е свързано с отличителни черти на околната среда.

1. Осигуряване на условия за рекреация и туризъм

Чепън планина и **Драгоманското блато** се намират на около 15 км от град Сливница, на територията на съседната община Драгоман. Изходен пункт е **Центърът за опазване на влажните зони „Драгоманско блато“**, който е разположен в покрайнините на град Драгоман, при отбивката за Драгоманското блато. Това е един чудесен маршрут за хората търсещи спокойствие сред природата.

2. Естетична стойност на ландшафта

На територията на стопанството попадат значими горски територии, фирмиращи ландшафт от регионално и национално значение, в които всички естествено срещащи се видове съществуват при естествени условия на разпространение и обилие. Тези горски територии са включени във ВКС 2 от Доклада за ГВКС - Гори, които съдържат жизнеспособни популации на повечето или всички местни видове, трябва да имат голяма площ и да са сравнително неповлияни от човешка дейност и с ниско ниво на фрагментация (% незалесени територии).

3. Горите като източник на културни услуги, вдъхновение и принадлежност за хората, и като среда и обект на духовна и религиозна идентичност.

Всички гори, които притежават културна ценност са включени във ВКС 6 от Доклада за ГВКС –

1. Горски територии в 500 м ивица около религиозните обекти от Приложение 7;

2. Горски територии в 100 м ивица около манастири и други религиозни обекти извън Приложение 7 (църкви, параклиси, оброчища, аязма, текета и др.), древни светилища, окултни средища, археологически паметници и разкопки и др. места важни за съхраняване на духовността, традициите, историческата и културната памет, определени при консултациите с местните хора;

3. Горски територии в 100 м ивица около територии, традиционно свързани с провеждането в тях на събори, надпявания и други мероприятия, важни за съхраняване на културното наследство и националните традиции, определени при консултациите с местните хора;

4. Горски територии в границите на обекти на недвижимото културно наследство (паметниците на културата) или в техните охранителни зони;

5. Горски територии непосредствено разположени (в 30 м. ивица/ по 15 м от всяка страна на пътеката) по протежение на официално маркирани туристически маршрути и немаркирани, но често използвани туристически пътеки.

6. Горски територии в 50 м. ивица около туристически обекти, както и горски територии с изключителна естетическа и рекреационна стойност (вкл. единични дървета или малки групи дървета – напр. вековни или забележителни дървета), чешми, беседки, образователни маршрути, и др. важни за туризма и образованието места, определени при консултациите с местните хора и активни в района туристически групи, сдружения и компании.

На територията на ТП ДГС "Сливница" са определени територии отговарящи на т. 6 от определението за ВКС 6. Основните заплахи пред горите с ВКС 6 са извършването на дърводобивни дейности, които водят до промяна на ландшафта, облика на местностите и понижаване стойностите на гората като ВКС 6 (напр. голи сечи, краткосрочно-постепенни сечи, възобновителни сечи с голяма интензивност, неправилно планирани или направени технологични просеки и извозни пътища).

6. Горски територии в 50 м. ивица около туристически обекти, както и горски територии с изключителна естетическа и рекреационна стойност (вкл. единични дървета или малки групи дървета – напр. вековни или забележителни дървета), чешми, беседки, образователни маршрути, и др. важни за туризма и образованието места, определени при консултациите с местните хора и активни в района туристически групи, сдружения и компании.

Чепън планина и Драгоманското блато се намират на около 15 км от град Сливница, на територията на съседната община Драгоман. Изходен пункт е **Центърът за опазване на влажните зони „Драгоманско блато“**, който е разположен в покрайнините на град Драгоман, при отбивката за Драгоманското блато. Това е един чудесен маршрут за хората търсещи спокойствие сред природата.

